

CHEMICKÉ REAKCE

CHEMICKÁ REAKCE

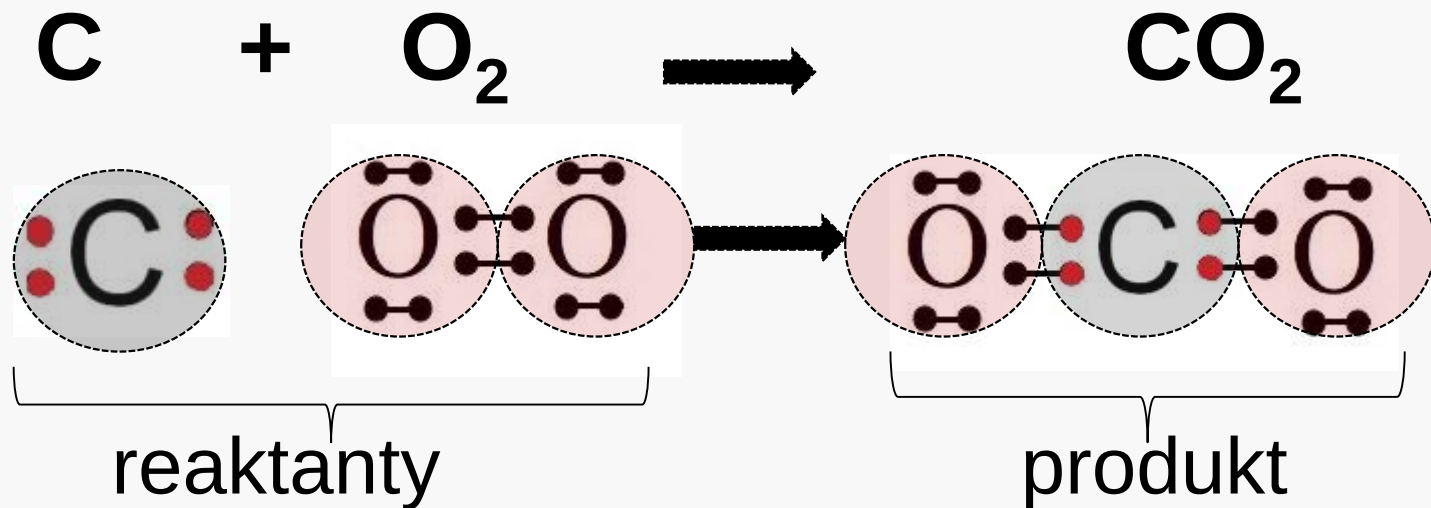
- Je děj, při kterém z výchozích chemických látek (reaktantů) vznikají jiné chemické látky (produkty).

CHEMICKÉ REAKCE

- **Zanikají původní chemické vazby** mezi atomy raktantů a **vznikají nové chemické vazby** mezi atomy produktů.
- Př. Při hoření uhlí se část kyslíku ze vzduchu spotřebuje na vznik oxidu uhličitého.

CHEMICKÉ REAKCE

Hoření je děj, při kterém se uvolňuje světelná a **tepelná energie**.

- Reakce tedy můžeme rozdělit na:
 - 1) **exotermické** – reakce, při které se teplo **uvolňuje** (např. hoření)
 - 2) **endotermické** – reakce, při které se teplo **spotřebovává** (např. tepelný rozklad vápence)

CHEMICKÉ REAKCE

Průběh chemických reakcí ovlivňují reakční podmínky:

◆ teplota

◆ tlak

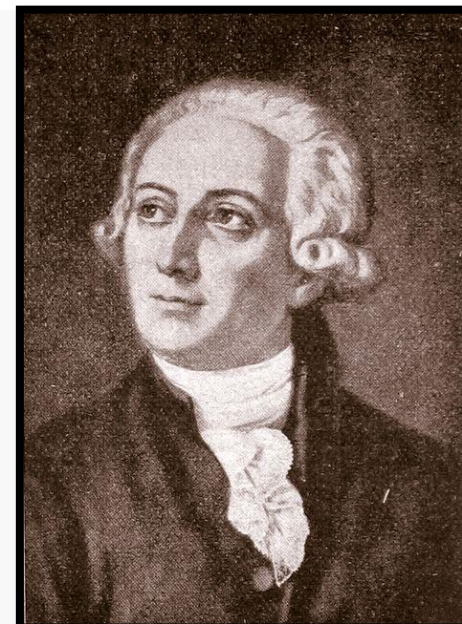
◆ katalyzátor

ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI

Objeven v 18. století
ruským přírodovědcem
← M. V. Lomonosovem
a francouzským vědcem
A. L. Lavoisierem. ➡

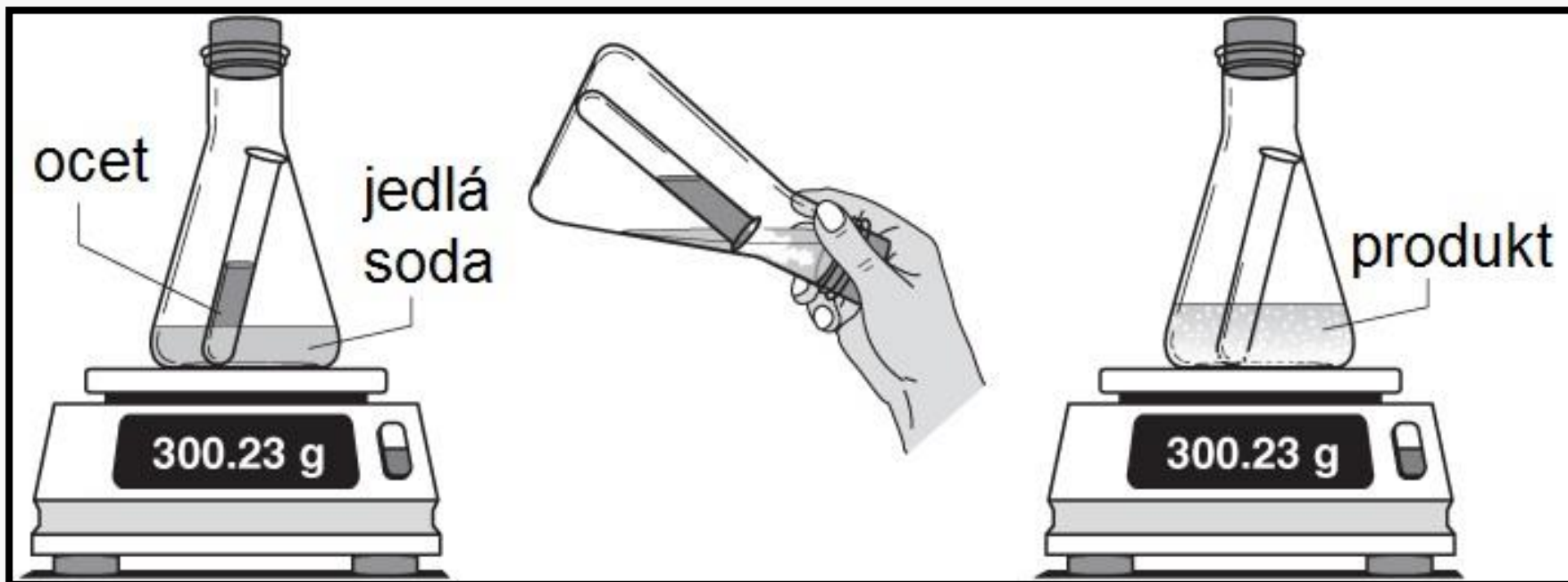
- Při chemických reakcích vznikají **z výchozích látek** látky jiné.
- Pro hmotnost chemických látek před reakcí a po ní platí **zákon zachování hmotnosti**.

ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI

Hmotnost chemických látek před reakcí je stejná
jako hmotnost chemických látek po reakci.

Platí v uzavřené soustavě.

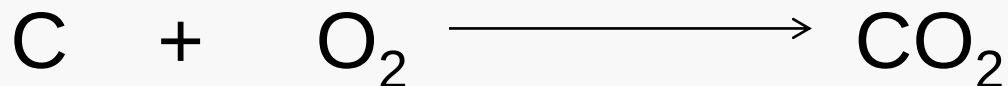
CHEMICKÁ ROVNICE

- Používá se pro zápis chemické reakce.
- Je vyjádřena značkami a vzorci chemických látek.
- Rovnice jsou zapisovány ustáleným zápisem:

reaktanty —————> **produkty**

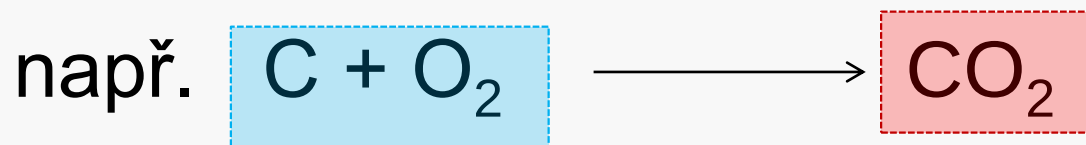
uhlík + kyslík —————> oxid uhličitý

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

A) Pomocí značek a vzorců zapíšeme **nalevo** od šipky **reaktanty** a **napravo** od šipky **produkty**.

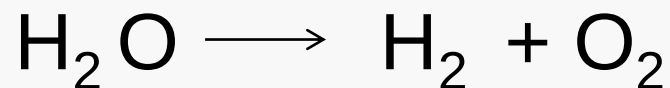
B) Platí zákon zachování energie, proto rovnici vyrovnáme zapsáním **stechiometrických koeficientů**, které udávají počty reagujících atomů či molekul. Např. $2 \text{Cu} + \text{S} \longrightarrow \text{Cu}_2\text{S}$

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

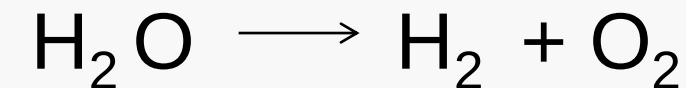
- Příklad: *Zapište chemickou rovnici rozklad vody, jejímiž produkty jsou vodík a kyslík, které tvoří dvouatomové molekuly.*
- 1) Zapišeme reaktanty a produkty.

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

2) Spočítáme atomy vodíku a kyslíku na obou stranách.

H: 2

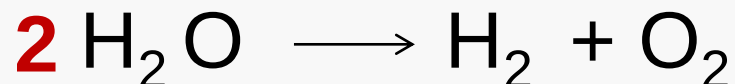
H: 2

O: 1

O: 2

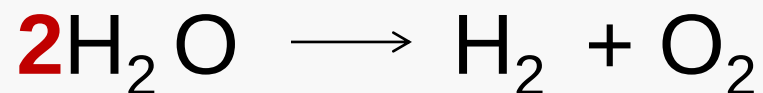
3) Vyrovnáme počet atomů kyslíku na obou stranách doplněním **stechiometrického koeficientu** 2 před vzorec vody.

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

4) Počet atomů na levé straně rovnice se zdvojnásobil, tj. jsou zde **4 atomy vodíku** a **2 atomy kyslíku**.

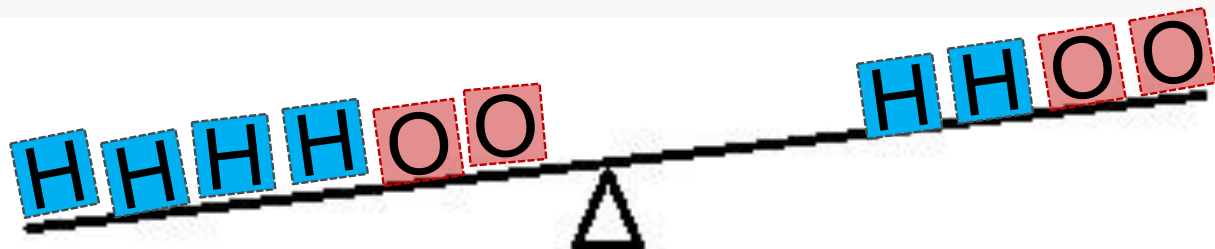

H: 4

H: 2

O: 2

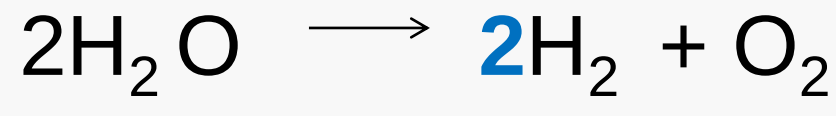
O: 2

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

5) Pro zdvojnásobení počtu atomů vodíku na pravé straně, doplníme **stechiometrický koeficient 2** před molekulu vodíku. Rovnice jsou vyčísleny.

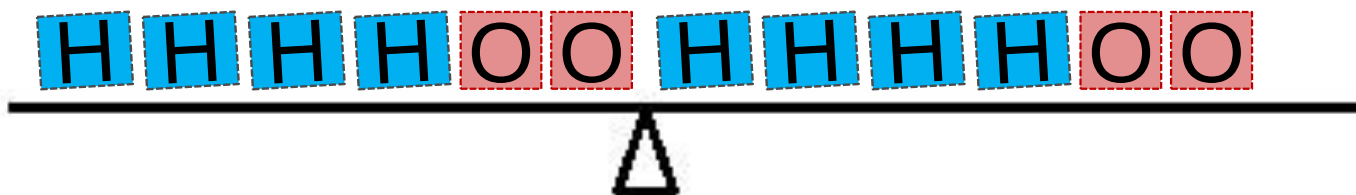

H: 4

H: 4

O: 2

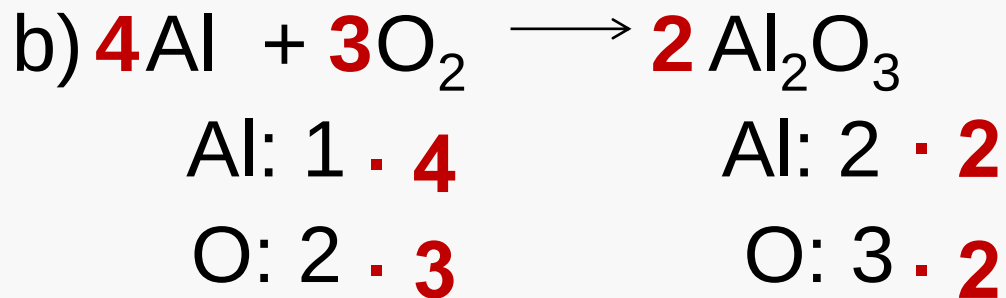
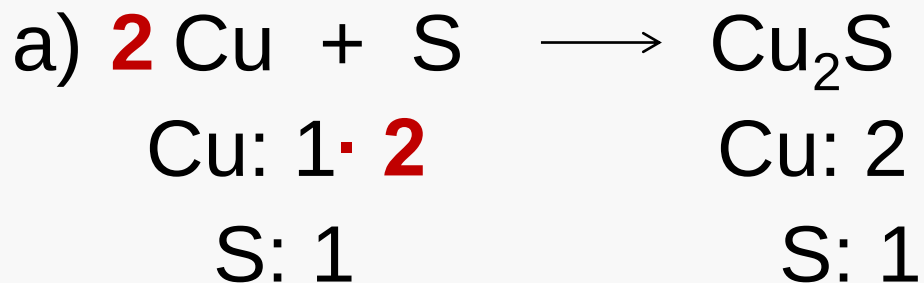
O: 2

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

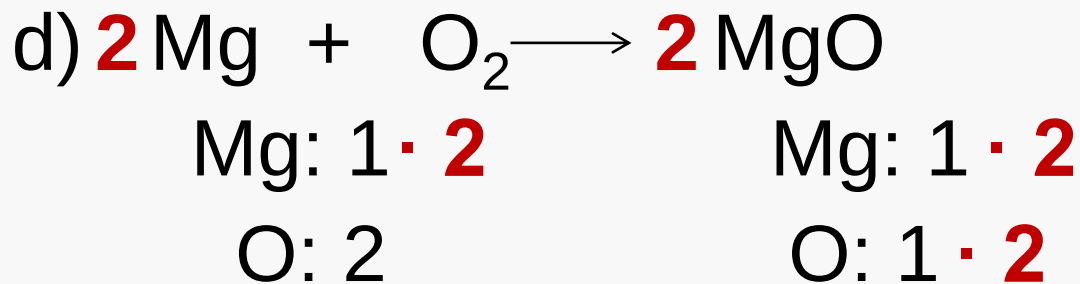
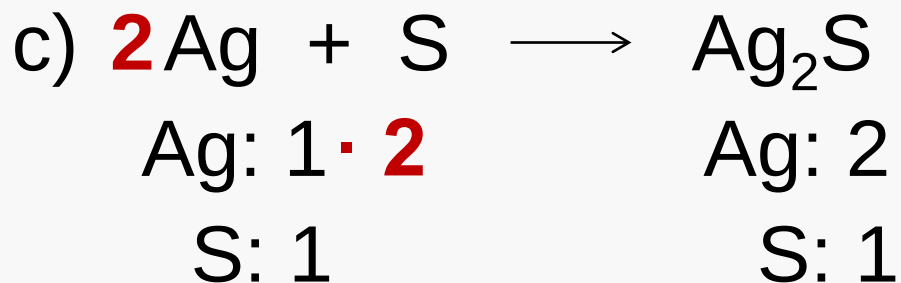
Proved'te úpravu následujících chemických rovnic:

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

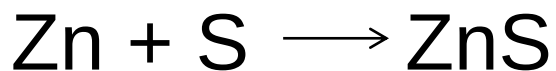
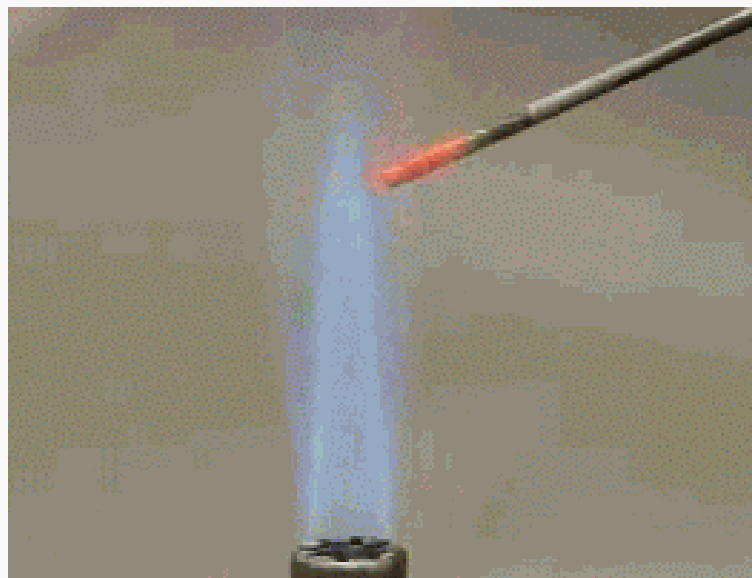
Proved'te úpravu následujících chemických rovnic:

ROZDĚLENÍ CHEMICKÝCH REAKCÍ

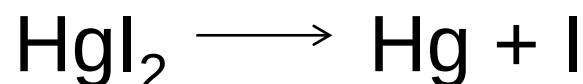
SLUČOVÁNÍ (SYNTÉZA)

- Z jednodušších látek vznikají látky složitější.

ROZKLAD (ANALÝZA)

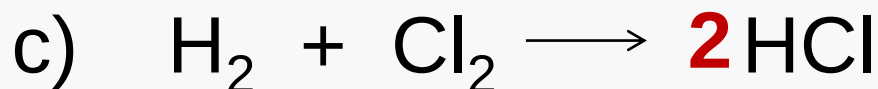
- Ze složitějších látek vznikají dvě nebo více látek jednodušších.

ÚPRAVA CHEMICKÝCH ROVNIC

Proved'te úpravu následujících chemických rovnic a určete typ chemických reakcí:

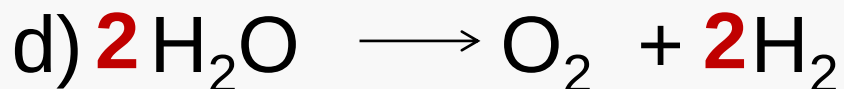
H: 2

H: 1 · 2

Cl: 2

Cl: 1 · 2

slučování

H: 2 · 2

H: 2 · 2

O: 1 · 2

O: 2

rozklad